

Звіт про стратегічну екологічну оцінку
документа державного планування
«Стратегія розвитку Слов'янської міської
територіальної громади до 2027 року» та «План заходів з
реалізації Стратегії розвитку Слов'янської міської
територіальної громади Краматорського району Донецької
області до 2027 року»

Слов'янськ

2026

Зміст

1.	Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документа державного планування	3
2.	Характеристика поточного довкілля, у тому числі здоров'я населення, прогнозі зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджений (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	5
3.	Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	29
4.	Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	30
5.	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	31
6.	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	32
7.	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	35
8.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	36
9.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	38
10.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	39
11.	Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	40
	Перелік використаних джерел	42

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку Слов'янської міської територіальної громади до 2027 року (далі-Стратегія) та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Слов'янської міської територіальної громади Краматорського району Донецької області до 2027 року сформовано з урахуванням наслідків повномасштабної збройної агресії, сучасних безпекових викликів та необхідності створення умов для сталого післявоєнного відновлення. Її реалізація спрямована на забезпечення безпеки населення, зміцнення спроможності місцевого самоврядування, збереження людського потенціалу, відновлення економічної активності та модернізацію інфраструктури із застосуванням сучасних технологій і принципів сталого розвитку.

Пріоритетом Стратегії є формування ефективної системи управління, здатної працювати в умовах тривалих безпекових ризиків, швидко реагувати на кризові ситуації та забезпечувати безперервне надання якісних публічних послуг.

У процесі розроблення Стратегії було розглянуто три можливі сценарії розвитку громади: песимістичний, базовий (інерційний) та оптимістичний.

Базовий (інерційний) сценарій

Передбачає поступове функціонування громади в умовах збереження існуючих тенденцій розвитку та безпекових викликів. Відновлення інфраструктури здійснюється переважно за рахунок державних програм та міжнародної технічної допомоги. Економічна активність поступово відновлюється, однак темпи залучення інвестицій залишаються обмеженими через близькість до зони бойових дій. Основна увага приділяється забезпеченню життєдіяльності громади, підтримці комунальної інфраструктури, соціальних послуг та підприємництва.

Оптимістичний сценарій

Передбачає суттєве покращення безпекової ситуації, активне післявоєнне відновлення та реалізацію масштабних інвестиційних проєктів. Громада стає одним із центрів економічного відновлення Донеччини, активно залучає міжнародні фінансові ресурси, розвиває сучасне виробництво, логістику, сферу послуг, інноваційне підприємництво та людський капітал. Відновлюється транспортне сполучення, реалізуються проєкти модернізації інженерної інфраструктури, цифровізації, енергоефективності, створюються нові робочі місця та умови для повернення населення.

Песимістичний сценарій

Передбачає тривале збереження або погіршення безпекової ситуації, продовження активних бойових дій чи їх ескалацію, що істотно обмежує можливості соціально-економічного розвитку громади. За таких умов відкладається реалізація значної частини інвестиційних проєктів, знижується ділова активність, поглиблюються міграційні процеси та дефіцит трудових ресурсів, зростає навантаження на систему життєзабезпечення.

З урахуванням державної політики щодо післявоєнного відновлення України, потенціалу громади, наявних конкурентних переваг, очікувань

мешканців і бізнесу, а також можливостей залучення міжнародної технічної допомоги, **основою Стратегії визначено базовий сценарій розвитку.**

Досягнення стратегічного бачення Слов'янської міської територіальної громади забезпечуватиметься через реалізацію взаємопов'язаних стратегічних та оперативних цілей, спрямованих на формування безпечної, економічно спроможної, соціально згуртованої та конкурентоспроможної громади.

Перелік стратегічних цілей Слов'янської міської територіальної громади:

Стратегічна ціль 1. Ефективне управління громадою в умовах безпекових, гуманітарних та екологічних викликів. Пріоритетними напрямками є забезпечення безпеки населення, розвиток та утримання захисних споруд цивільного захисту, підвищення спроможності громади до реагування на безпекові та надзвичайні виклики, а також забезпечення екологічної безпеки, поводження з відходами руйнувань, рекультивація порушених територій та моніторинг стану природних ресурсів.

Стратегічна ціль 2. Збереження та розвиток людського капіталу, зміцнення соціальної згуртованості та підвищення якості життя населення. Спрямована на збереження та розвиток людського потенціалу громади, підвищення зайнятості, розвиток освіти й професійного перенавчання, охорони здоров'я, розвиток культури, спорту, молодіжної політики, підтримку ветеранів війни, внутрішньо переміщених осіб, сімей військовослужбовців та інших вразливих категорій населення, підтримку соціальної згуртованості та створення умов для підвищення якості життя населення.

Стратегічна ціль 3. Стабілізація та розвиток економіки громади як основа післявоєнного відновлення та сталого розвитку. Спрямована на відновлення та зміцнення економічного потенціалу громади, підтримку місцевого бізнесу, залучення інвестицій, створення нових робочих місць, розвиток підприємництва та забезпечення стійкого економічного зростання.

У процесі проектування було забезпечено вертикальну інтеграцію та узгодженість документів стратегічного планування різних рівнів. План заходів сформовано з урахуванням пріоритетів і цільових орієнтирів, визначених:

Державною стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки (затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 зі змінами);

Стратегією розвитку Донецької області на період до 2027 року (затвердженою розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17.02.2020 № 147/5-20 (зі змінами)).

План заходів є головним операційним інструментом забезпечення стійкості, безпеки та поетапного повоєнного відновлення соціально-економічного і природно-рекреаційного потенціалу Слов'янської міської територіальної громади в межах визначеного бюджетного періоду.

Нормативно-правову основу розробки Плану заходів становлять:

Закон України «Про засади державної регіональної політики»;

Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (із змінами);

Порядок розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року № 816;

Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265.

Водночас Стратегія сформована за принципом адаптивності. Передбачені стратегічні та оперативні цілі, а також План заходів можуть коригуватися залежно від зміни безпекової, економічної та соціальної ситуації, що забезпечить гнучкість управління та стійкість громади до зовнішніх викликів.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Відповідно до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 28 лютого 2025 року № 376 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією» (із змінами), населені пункти Слов'янської міської територіальної громади віднесено до переліку територій активних бойових дій.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів», згідно Постанови Верховної ради України від 19.09.2024 № 3984-IX «Про перейменування окремих населених пунктів та районів» була утворена Слов'янська міська територіальна громада, до складу якої увійшли: місто Слов'янськ, селище Суханівка, селище Билбасівка, селище Мирне, село Торець (рис.1).

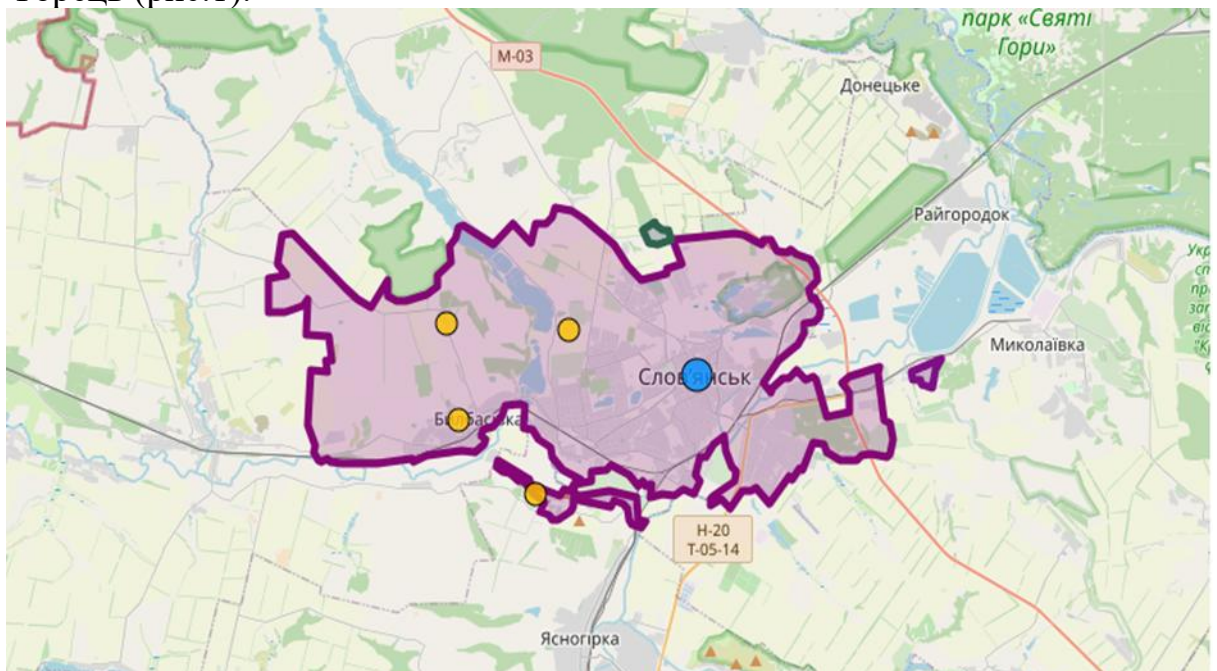

Рис.1 Карта громади побудована на відкритих даних від Мінрегіон

Згідно з підпунктом 5 пункту 1 Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» від 17.07.2020 № 807-ІХ, територія Слов'янської міської територіальної громади включена до складу Краматорського району (з адміністративним центром у місті Краматорськ).

Місто Слов'янськ розташоване на півночі Донецької області. Нині місто-курорт у Краматорському районі Донецької області України, адміністративний центр Слов'янської міської громади. Згідно з інформацією наданою Слов'янською міською територіальною громадою загальна площа громади складає 119,4 км².

За інформацією наданою Слов'янською міською військовою адміністрацією, чисельність населення Слов'янської міської територіальної громади станом на 01.01.2025 рік (за 2024 рік) становила 56420 осіб, на 01.11.2025 рік - 42287 осіб.

Територія міста за своїм розташуванням знаходиться у центральній частині Бахмутської улоговини, яку перетинають річки, лимани. Дана територія відрізняється складними гідрогеологічними умовами: виділяються водоносні горизонти, які приурочені до пермських, тріасових, юрських, крейдяних, палеоген-неогенових відкладень. Карстові провали, деформація поверхні, вилуговування товщі кам'яної солі призводять до утворення осідання території та викликають підтоплення ділянок міста. Літологічний розріз верхньої частини порід Слов'янської свити у районі *соляних озер* і до північного сходу мінливий. Тут замість *пластів кам'яної солі*, внаслідок вилуговування підземними водами, ангідриди перейшли в *gips*. Вся ця верхня товща тріщинуватих закарстованих та брекчієподібних порід отримала назву «зони вилуговування». Її потужність біля мінеральних озер досягає 50-80 м. Із мінеральних озер добувають кам'яну сіль, мірабіліт, соду, хлористий магній, сполуки бромю, йоду, бору та ін. Крім того, використовують сульфідні мулові лікувальні грязі мінеральних озер сульфатного типу.

Ґрунтові води залягають на глибині від 0,5 до 1,5-2,0 м від земної поверхні, підтоплюючи, заболочуючи 70% території міста, а також підземні комунікації, підвальні приміщення житлових і промислових забудов.

Результати багатолітніх досліджень і аналіз виникаючих процесів одержаних досліджень визначили кордон мульди осідання, установлена швидкість і величина деформацій поверхні у межах оконтуреної площі та установлено, що площа підлягає посуванню, є небезпечна для споруд та будівель.

Творення карстових провалів пов'язане з натуральним вилуговуванням товщі солі і спостерігається уздовж північних кордонів вулиць осідання. Творення карстових ям може бути несподіване, без заздалегідь плавного прогину і визначити по тим процесам, що відбуваються у теперішній час - імовірність розвитку карсту і строк появи ям на конкретній ділянці, неможливо.

Ґрунти Слов'янської міської територіальної громади представлені чорноземами глибокими на лесових породах, чорноземами опідзоленими, чорноземами переважно щебенюватими на елювії твердих некарбонатних порід, лучними та чорноземно-лучними ґрунтами.

Клімат території громади помірно-континентальний. У цілому клімат з відносно холодною зимою і спекотним, сухим літом. Характерними для клімату є

сильні вітри, висока літня температура повітря, сухість і випадання влітку дощів у вигляді злив. Мінімальні температури спостерігаються в січні - 4-5°C, а максимальні в липні +21-22°C. Найбільш холодними місяцями є січень і лютий, найтеплішими – липень і серпень. Річна кількість опадів становить від 250 до 650 мм, середнє значення - 420 мм на рік. Середнє значення відносної вологості складає 84%. Рівень сонячної інсоляції 1250 кВт/м на рік, або понад 2000 сонячних годин на рік. Тривалість безморозного періоду більше 200 днів.

У холодну пору року переважають східні, південно-східні та північно-східні вітри, які формуються під дією азіатських антициклонів. Взимку вони обумовлюють морози і завірюху, навесні сильно висушують ґрунт і викликають пилові бурі. Влітку переважають західні і північно-західні вітри, які нерідко призводять до засух. Швидкість вітру: 126 – середньорічна кількість діб з вітром більше 10 м/с. Середня глибина промерзання ґрунту даного району 1,2 м, максимальна - 1,5 м. Природно-кліматичні умови даної території характеризуються, як сприятливі.

Стратегія не містить заходи та проекти, виконання яких могло б призвести до змін клімату. Тому можна зробити висновок, що у разі не затвердження документа державного планування вплив на клімат залишиться без змін.

Стан атмосферного повітря

Забруднення повітря є однією з найбільших екологічних проблем сучасності, що впливає на здоров'я людини, екосистеми та клімат. Це проблема, яка не втрачає своєї актуальності, а з початком збройної агресії стала ще більш критичною. Бойові дії, переміщення промислових об'єктів, використання генераторів, сезонне спалювання залишків рослинності - усе це погіршує якість повітря, впливаючи на здоров'я населення.

У 2024 році на стаціонарних постах спостереження за станом атмосферного повітря досліджено 2372 проби атмосферного повітря, перевищення ГДК зареєстровані у 13 пробах, що складає 0,55% (у 2023 році – без перевищень ГДК). Слов'янською філією ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» у м. Слов'янськ досліджено 923 проби повітря, перевищення ГДК зареєстровано у 11. У зоні впливу промислових підприємств на території Донецької області філіями досліджено 494 проби атмосферного повітря. По м. Слов'янськ виконано 24 дослідження проб атмосферного повітря, перевищення ГДК не реєструвалися.

У зоні впливу автомагістралей досліджено 1373 проби повітря, перевищення ГДК зареєстровані у 128 пробах, що складає 9,32% (у 2023 році – 8,73%). Відхилення ГДК зареєстровані м. Слов'янськ – 18,33% за вмістом вуглецю оксиду, азоту діоксиду. В інших місцях відбору проб атмосферного повітря протягом 2024 року досліджено 1274 проби атмосферного повітря. У пробах атмосферного повітря з інших місць відбору м. Слов'янськ (40 проб) забруднення хімічними речовинами вище нормативного рівня не зареєстровані.

**Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації
(агломераціях) по місту Слов'янськ у 2022-2024 роках**

Таблиця 1

Назва забруднюючої речовини ²	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини ³	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
2022 рік				
Діоксид сірки	Слов'янська філія стаціонарна точка (м. Слов'янськ, вул. Свободи, 12)	0,024 мг/м ³	0	0
Діоксид азоту		0,024 мг/м ³	0	0
Оксид вуглецю		1,08 мг/м ³	0	0
Пил (зважені речовини)		0,102 мг/м ³	0	0
2023 рік				
Діоксид сірки	Слов'янська філія стаціонарна точка (м. Слов'янськ, вул. Свободи, 12)	0,024 мг/м ³	0	0
Діоксид азоту		0,026 мг/м ³	0	0
Оксид вуглецю		1,15 мг/м ³	0	0
Пил (зважені речовини)		0,043 мг/м ³	0	0
2024 рік				
Діоксид сірки	Слов'янська філія стаціонарна точка (м. Слов'янськ, вул. Свободи, 12)	0,027 мг/м ³	0	0
Діоксид азоту		0,026 мг/м ³	0	0
Оксид вуглецю		1,600 мг/м ³	0	0
Пил (зважені речовини)		0,056 мг/м ³	0	0

Інформація щодо кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в цілому по Донецькій області, в розрізі Краматорського району і Слов'янської міської територіальної громади у 2024 році представлена в таблиці 2.

Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в цілому по Донецькій області, в розрізі Краматорського району і Слов'янської територіальної громади у 2024 році.

Таблиця 2

	Кількість підприємств, які мали викиди забруднюючих речовин і парникових газів, одиниць	Кількість викидів забруднюючих речовин і парникових газів, т	2024 у % до 2023	У тому числі			
				діоксиду сірки		діоксиду азоту	
				т	2024 у % до 2023	т	2024 у % до 2023
Донецька область	81	19856,0	12,3	1153,8	2,5	972,1	21,1
Краматорський район	47	2625,9	88,3	489,9	59,2	868,3	99,4
Слов'янська міська ТГ	10	130,9	109,5	10,4	1115,9	74,3	92,0

1 – Дані наведено без урахування тимчасово окупованих Російською Федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії.

2 – Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування становив 69,9%). Дані можуть бути уточнені.

Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по районах і територіальним громадам Донецької області у 2025 році^{1,2}

Таблиця 3

	Кількість підприємств, які мали викиди забруднюючих речовин і парникових газів, одиниць	Кількість викидів забруднюючих речовин і парникових газів, т
Донецька область	51	11137,3
Краматорський район	42	2223,3
Слов'янська міська ТГ	9	110,1

¹ – Дані наведено без урахування тимчасово окупованих Російською Федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії.

² – Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування становив 60,7%). Дані можуть бути уточнені.

Найвищі рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, зафіксовані за результатами лабораторних досліджень на пересувних або підфакельних постах, в населених пунктах Донецької області в 2025 році

Таблиця 4

Філія ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»	Населений пункт	Назва забруднюючої речовини	Максимально разове значення забруднюючої речовини	
			мг/м ³	частка ГДК
1	2	3	4	5
Слов'янська	м. Слов'янськ	Пил (завислі речовини)	0,16	0,32
		Діоксид азоту	0,29	1,45
		Діоксид сірки	0,24	0,48
		Оксид вуглецю	7,4	1,48
		Свинець	0,001	1,1
		Сірководень	0,007	0,23
		Формальдегід	0,026	0,74
		Аміак	0,01	0,05

У 2025 році Слов'янською філією ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» у м. Слов'янськ відповідно досліджено 1001 проб атмосферного повітря, з них із перевищеннями зафіксовано у 12 за санітарно-хімічними нормами, за 7 місяців 2026 року - 4 із перевищеннями із 663 проб. У зоні впливу автомагістралей відхилення зафіксовано у м. Слов'янськ у 5,71% проб перевищення за вмістом оксиду вуглецю – 1,10 ГДК, свинцю – 1,10 ГДК. У житловій зоні міст досліджено 456 проби атмосферного повітря. У м. Слов'янськ – 22 проби без відхилень.

ЦЕНТРАЛЬНОЮ ГЕОФІЗИЧНОЮ ОБСЕРВАТОРІЄЮ імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО здійснювалась оцінка стану забруднення атмосферного повітря в містах України за даними пунктів мережі базових спостережень, які проводились гідрометеорологічними організаціями, підпорядкованими Державній службі України з надзвичайних ситуацій. Відповідно до отриманих даних значення індексу забруднення атмосферного повітря для м. Слов'янськ Донецької області де проводились спостереження у 2022-2024 роках становив 5,9 (підвищений), 7,1 (високий) та 7,8 (високий) відповідно.

Результати спостережень стану атмосферного повітря у населеному пункті вказують, що на частині територій, незважаючи на обмеження, пов'язані з дією військового стану, зберігаються підвищені рівні забруднення, які обумовлені надходженням забруднюючих речовин в атмосферне повітря в основному внаслідок ведення активних бойових дій.

Забруднене повітря несе загрозу не тільки для людського здоров'я, але й для флори та фауни. Дрібні частки та токсичні гази можуть викликати респіраторні захворювання, кардіологічні проблеми, а також сприяти розвитку хронічних захворювань, таких як астма та рак легень.

У випадку, якщо проєкт Стратегії не буде затверджений, то стан атмосферного повітря на території громади ймовірно залишатиметься на рівні сучасних показників або зазнає змін у бік погіршення внаслідок ведення тривалих бойових дій на території області.

Стан водних ресурсів

Згідно з інформацією наданою Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів відповідно до даних інвентаризації водних об'єктів (проведеної в 2021 році) на території Слов'янської міської територіальної громади розташовані лінійні водні об'єкти довжиною більше 10 км: річка Казенний Торець, річка Бесарабівка (Колонтаївка), річка Сорищі (Бакай) та річка Сухий Торець.

Річка Казенний Торець із притоками Кривий Торець, Сухий Торець, Колонтаївка протікає повз значні промислові центри Донбасу і впадає в р. Сіверський Донець. На склад води в р. Казенний Торець впливають стічні води промислових підприємств і об'єктів комунального господарства, які розташовані у басейні річки Сіверський Донець. Річка Казенний Торець протікає по широкій (5-7 км) долині з пологими схилами. Витоки річки знаходяться на південь від селища Гродівка Донецької області в 80 км від міста Слов'янськ на позначці 185 м. Середній ухил річки близько 1,6 м на 1 км., ширина русла 10-50 м, глибина від 0,3 до 5,0 м. Рельєф заплави помірно горбистий на відмітках 40-67 м; низини заболочені. Русло річки меандрове. У період паводків річка виходить з берегів і заливає заплавної терасу до позначки 62 м.

У північній частині міста протікає ліва притока річка Казенний Торець - річка Колонтаївка, заплава якої з півночі і заходу примикає до корінного схилу. Свій початок вона бере в 5 км на північ від м. Слов'янська, в районі с. Соколівка. Приблизно третина верхньої течії струмка протікає в субмеридіальному напрямку з півночі на південь, потім різко, майже під прямим кутом, повертає на схід. Тут в його долині знаходяться два озера карстового походження - Левадне 1 і Левадне 2. Перед впаданням в р. Казенний Торець, на південно-східній околиці м. Слов'янськ, річка знову змінює напрямок своєї течії на південно-східний. Довжина річки – 3 км. У річці збільшено вміст хлоридів, сульфатів, зважених речовин і БПК₅, що негативно впливає на якість води в р. Казенний Торець.

Річка Сухий Торець протікає по південній околиці міста Слов'янськ і є лівою притокою р. Казенний Торець. Довжина річки становить 97 км. Площа водозбірного басейну 1 610 км². Похил річки 0,7 м/км. Річкова долина трапецієподібна, завширшки 3-6 км. Заплава двобічна, завширшки 0,5-1,8 км. Річище звивисте. Характерне чергування широких і глибоких плес та мілководних ділянок. Використовується для рибиництва, зрошення та водопостачання. Численні ставки і невеликі водосховища.

Правими притоками р. Казенний Торець є мала річка Бакай (Сорищі), яка бере початок із Оріхуватки, на сході за кілька десят метрів проходить річище каналу Сіверський Донець - Донбас. Довжина річки становить 12 км. Площа водозбірного басейну 45,7 км². Похил 4,3 м/км. Долина коритоподібна. Живиться за рахунок атмосферних опадів. Льодостав нестійкий (з грудня до початку

березня). Річка використовується для сільськогосподарських та промислових потреб.

В межах Слов'янської міської територіальної громади обліковується 25 площинних водних об'єктів (з них – (11) озер та (14) ставків). Ставки знаходяться в приватній власності ПРАТ «Донрибкомбінат» і використовуються для рибництва. Площа водного дзеркала площинних водних об'єктів при НПР – 418,26 га., а об'єм при НПР – 8655,5633 тис.м³.

Озера міста Слов'янськ розділені між собою невеликими піщаними валами близько 150-200 м завширшки. Озера мають цілющі властивості і є основою санаторно-курортної індустрії міста. Найбільшими з них є озеро Сліпне площею дзеркала 27,21 га із середньою глибиною 1,2 м (максимальною – 2,2 м) та озеро Репне площею дзеркала 16,31 га із середньою глибиною 2,9 м (максимальною – 8,4 м). Також є озера Вейсове площею дзеркала 19,40 га, Лимани 1,2, які розташовані в західній та східній частині міста. Крім того, є безліч дрібних озер і заболочених ділянок. З 1975 року ці озера перебувають під охороною як гідрологічні природні пам'ятки загальнодержавного значення. Постановою КМУ № 1499 від 11.12.1996 року зазначені озера віднесені до категорії лікувальних. Є також кілька інших озер менших розмірів і глибини. Температура води влітку досягає +22 ... +24 °С. Ропи соляних озер збагачена сульфатами і має хлоридно-натрієвий склад. На дні озер лежать поклади мулових грязей, переважно сульфідних.

За узагальненими даними звітності за формою № 2ТП-водгосп (річна) за 2025 рік, на території Слов'янської міської територіальної громади Краматорського району Донецької області водокористування здійснювали 4 водокористувачі, з них:

КП СМР «Словміськводоканал» забір води з р.Сіверський Донець (водозабір «МАЯКИ» с. Сидорове Святогірської МТГ) в об'ємі 1,773 млн.м³ для використання на питні і санітарно-гігієнічні та виробничі потреби, передача води населенню та іншим водокористувачам;

забір води з свердловин в басейні р. Сухий Торець, розташованих в селищі Билбасівка та селі Торець Слов'янської МТГ, в об'ємі 0,017 млн.м³.

Скид зворотних (стічних) вод КП СМР «Словміськводоканал» здійснював по випуску №1 у ставок на балці Мазаний Яр (басейн р. Казенний Торець, суббасейн р. Сіверський Донець, район басейну р. Дон; Райгородоцької селищної ради, Миколаївської МТГ) в об'ємі 2,445 млн.м³ з категорією «нормативно-очищені на очисних спорудах біологічної очистки». Разом з тим, КП СМР «Словміськводоканал» отримує воду питної якості від Слов'янського РВУ КП «Компанія «Вода Донбасу» для використання на питні і санітарно-гігієнічні та виробничі потреби, передача води населенню та іншим водокористувачам.

Вторинні водокористувачі: філія УЗ «Вагон-сервіс» Слов'янська дільниця, Слов'янське локомотивне депо та КНП ОКПЛ м. Слов'янськ отримували воду від КП СМР «Словміськводоканал», для використання на питні і санітарно-гігієнічні та виробничі потреби, без скиду до поверхневих водних об'єктів.

Сіверсько-Донецьким БУВР державний моніторинг поверхневих вод в межах території Слов'янської міської територіальної громади у 2025-2026 роках здійснювався згідно затвердженої Програми у 3 пунктах моніторингу:

р. Казенний Торець, м. Слов'янськ (нижче скиду підприємств м. Краматорськ та м. Слов'янськ) (масив поверхневих вод UA_M6.5.1_0251);

р. Сухий Торець, гирло (масив поверхневих вод UA_M6.5.1_0339);

р. Сорищі, гирло, м. Слов'янськ (масив поверхневих вод UA_M6.5.1_0353).

Разом з тим, державний моніторинг також здійснюється в місці питного водозабору для потреб населення Слов'янської МТГ з річки Сіверський Донець, водозабір КП СМР «Словміськводоканал» (на масиві поверхневих вод (масив поверхневих вод UA_M6.5.1_0005) за межами території громади). Вимірювання здійснювались згідно з встановленим переліком речовин: для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод – 39 (згідно наказу № 45 від 06.02.2017); специфічних для суббасейну р. Сіверський Донець – 16; дослідницький моніторинг за фізико-хімічними та додатковими показниками – 19.

У квітні-травні 2026 року зафіксовано перевищення нормативних значень за окремими показниками: за вмістом марганцю (при рибогосподарських нормативах – 0,01 мг/дм³, гігієнічних нормативах – 0,1 мг/дм³) у пунктах моніторингу: р. Сухий Торець - 0,0029 - 0,0644 мг/дм³ (квітень 2026 року); р. Казенний Торець, м. Слов'янськ - 0,0047 - 0,1642 мг/дм³ (травень 2026 року); за вмістом нафтопродуктів (при рибогосподарських нормативах – 0,05 мг/дм³, гігієнічних нормативах – 0,3 мг/дм³) у пункті моніторингу р. Казенний Торець, м. Слов'янськ - 0,16 мг/дм³ (квітень 2026 року).

За результатами досліджень спостерігалось перевищення показників екологічного нормативу якості (ЕНЯ) за вмістом кадмію (норматив ЕНЯ 1,5 мкг/дм³) у пункті моніторингу р. Казенний Торець, м. Слов'янськ у межах 1,04 (травень 2026 року) – 1,07 (червень 2026 року) рази. За басейновими специфічними речовинами спостерігалось перевищення екологічних нормативів якості за такими показниками: барій (ЕНЯ норма 0,019 мг/дм³) – р. Казенний Торець, м. Слов'янськ до 4,1 рази (максимальна концентрація 0,0782 мг/дм³ у травні 2026 року); стронцій (ЕНЯ норма 2,1 мг/дм³) – р. Сорищі, гирло у межах 1,1 (травень 2026 року) – 1,2 (червень 2026 року) рази.

У рамках дослідницького моніторингу, проведеного протягом січня-червня 2026 року, зафіксовано перевищення нормативних значень за такими фізико-хімічними показниками: БСК5 (норматив 3 мгО₂/дм³) у пункті моніторингу р. Казенний Торець, м. Слов'янськ в концентрації 4,108 - 4,36 мгО₂/дм³ (квітень - червень 2026 року); залізо загальне (рибогосподарські нормативи 0,1 мг/дм³, гігієнічні нормативи 0,3 мг/дм³) у пунктах моніторингу: р. Казенний Торець, м. Слов'янськ в концентрації 0,101-0,167 мг/дм³ (січень-березень 2026 року); р. Сухий Торець, гирло в концентрації 0,023-0,142 мг/дм³ (квітень - червень 2026 року); алюміній (рибогосподарські нормативи 0,04 мг/дм³, гігієнічні нормативи 0,5 мг/дм³) у пункті моніторингу р. Сухий Торець, гирло в концентрації 0,1264 мг/дм³ (травень 2026 року); амоній-іону (рибогосподарські нормативи 0,5 мг/дм³, гігієнічні нормативи для азоту амонійного 2 мг/дм³) у пункті моніторингу р.

Казенний Торець, м. Слов'янськ в концентрації 0,46-1,12 мг/дм³ (квітень - червень 2026 року); нітриту (рибогосподарські нормативи 0,08 мг/дм³, гігієнічні нормативи 3,3 мг/дм³) у пункті моніторингу р. Казенний Торець, м. Слов'янськ в концентрації 0,174-0,206 мг/дм³ (квітень - червень 2026 року).

ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» протягом січня-липня 2026 року здійснювався моніторинг об'єктів довкілля у населених пунктах Донецької області відповідно до «Плану моніторингових досліджень об'єктів навколишнього середовища, лікувально-профілактичних закладів, загальноосвітніх і дитячих навчальних закладів, закладів соціального забезпечення на 2026 рік».

За інформацією ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» протягом зазначеного періоду фахівцями установи здійснювалися дослідження якості води на озерах Ріпне, Гаряче та Вейсове, що входять до Слов'янської групи солоних озер та розташовані на території Слов'янської міської територіальної громади. 6 Перевищень нормативів за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками не встановлено.

У випадку, якщо проєкт Стратегії не буде затверджений, а заходи не будуть здійснені, то стан водних об'єктів та якість питної води залишиться незмінними.

Стан земельних ресурсів

Згідно з інформацією наданою Слов'янською міською військовою адміністрацією загальна площа земель Слов'янської територіальної громади становить 11682,1270 га. Сільськогосподарські землі складають 6150,5769 га, з них угіддя - 6015,8218 га. У структурі сільськогосподарських угідь переважає рілля - 4187,9868 га, багаторічні насадження займають 1123,4854 га (у тому числі: сади - 1107,2654 га, інші багаторічні насадження - 16,2200 га).

Розподіл земель Слов'янської міської територіальної громади за категоріями

Таблиця 5

№ з/п	Категорія земель	Загальна площа земель	м.Слов'янськ	с-ще Суханівка	с-ще Билбасівка	с-ще Мирне
1	Землі сільськогосподарського призначення	6150,5769	2165,0837	90,81	2648,5121	1246,1711
2	Землі житлової та громадської забудови	2497,3004	2135,3653	31,3070	201,6642	128,9639
3	Землі лісогосподарського призначення	1311,5877	831,8696	-	223,5181	256,2000
4	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики,	609,6434	584,7099	-	21,6217	3,3118

	оборони та іншого призначення					
5	Землі водного фонду	639,6380	189,2980	-	6,7300	443,6100
6	Землі рекреаційного призначення	31,9101	31,9101	-	-	-
7	Інші землі	441,4705	138,1634	16,78	168,4539	118,0732
РАЗОМ		11682,1270	6076,4000	138,8970	3270,5000	2196,3300

Значну частку також займають землі житлової та громадської забудови (2497,3004 га), переважна більшість в межах міста Слов'янськ. Інші категорії земель мають меншу, але стратегічно важливу частку у структурі земельного фонду. Землі лісогосподарського призначення (1311,5877 га) та водного фонду (639,6280 га) формують природно-екологічний каркас громади та мають важливе значення для екології громади, забезпечення екологічної стійкості і рекреаційного потенціалу. До складу земель водного фонду увійшли озера Ріпне, Вейсове, Гаряче, Сліпне, які мають лікувальні властивості та великий потенціал у сфері оздоровлення та рекреації.

Землі промисловості, транспорту, енергетики та оборони (609,6434 га) зосереджені переважно в межах міста і відображають індустріальний характер та розвинену транспорту інфраструктуру Слов'янська.

У зв'язку з воєнними діями та підвищеним ризиком забруднення територій вибухонебезпечними предметами, частина земель Слов'янської міської територіальної громади стала тимчасово непридатною для використання.

Земельні ділянки, визнані непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами

Таблиця 6

Рік	Кількість прийнятих розпоряджень про надання податкових пільг	Кількість земельних ділянок	Площа, га
2024	9	56	198,1668
2025	17	59	146,2984

За сім місяців 2026 року у м. Слов'янськ було досліджено п'ять проб ґрунту санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками. За результатами досліджень зафіксовано перевищення у 2 пробах гранично допустимих концентрацій.

Протягом зазначеного періоду фахівцями ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» здійснювалися дослідження проб ґрунту за санітарно-хімічними показниками. Перевищення гранично допустимої концентрації за вмістом нітратів зареєстровано у 40% проб ґрунту, відібраних у житловій зоні м. Слов'янська. За мікробіологічними показниками перевищення нормативних значень за вмістом

ентерококів та бактерій групи кишкової палички зареєстровано у 66,67% проб ґрунту, відібраних у житловій зоні м. Слов'янськ.

Необхідною умовою для забезпечення охорони родючості ґрунтів та ефективного ведення господарської діяльності є раціональне використання ґрунтових ресурсів, створення сприятливого екологічного середовища, покращення і підвищення ерозійної стійкості природних ландшафтів.

Внаслідок вибухів снарядів відбувається знищення верхнього родючого шару ґрунту. Утворення величезних воронок від вибухів снарядів, риття траншей, будівництво фортифікаційних споруд, переміщення важкої техніки – все це призводить до значних змін ландшафту. Внаслідок забруднення ґрунтів паливно-мастильними речовинами та іншими нафтопродуктами знижується водопроникність, витісняється кисень, порушуються біохімічні та мікробіологічні процеси.

У випадку, якщо проєкт Стратегії не буде затверджений, а заходи не будуть реалізовані, стан земельних ресурсів на території громади, більш ймовірно, залишатиметься на рівні сучасних показників.

Рослинний та тваринний світ

Оцінити стан тваринного та рослинного світу на території громади не є можливим у зв'язку з обмеженням доступом до відповідних територій.

Рослинний світ території Слов'янської міської територіальної громади характеризується значним різноманіттям. У лісових насадженнях зростають дуб звичайний (*Quercus robur*), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior*), клен ясенелистий (*Acer negundo*), липа дрібнолиста (*Tilia cordata*), клен гостролистий (*Acer platanoides*), груша лісова (*Pyrus pyrastrer*), яблуня лісова (*Malus sylvestris*), в'язи – шорський (*Ulmus glabra*), листуватий (*Ulmus foliacea*), берест (*Ulmus minor*), сосна кримська (*Pinus pallasiana*), сосна звичайна (*Pinus sylvestris*), верби (*Salix spp.*), абрикос (*Prunus armeniaca*), осика (*Populus tremula*), тополі (*Populus spp.*) та деякі інші породи. З чагарникових порід поширені глоди (*Crataegus spp.*), шипшини (*Rosa spp.*), скумпія (*Cotinus coggygria*), жимолость татарська (*Lonicera tatarica*), маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia*), клен татарський (*Acer tataricum*), свидина (*Swida spp.*), бруслина (*Euonymus spp.*), терен (*Prunus spinosa*), барбарис звичайний (*Berberis vulgaris*), дерепа (*Lycium barbarum*), бузина чорна (*Sambucus nigra*), акація жовта (*Caragana arborescens*), бирючина (*Ligustrum vulgare*) та ряд степових напівчагарників. Рідкісні види рослин, що охороняються на регіональному рівні, представлені копитнем європейським (*Asarum europaeum*), дзвіночком кропиволистим (*Campanula trachelium*), волошкою руською (*Centaurea ruthenica*), рястом щільним (*Corydalis solida*).

На території громади земноводні представлені п'ятьма видами: жерлянка червоночерева (*Bombina bombina*), ропуха зелена (*Bufo viridis*), жаба озерна (*Pelophylax ridibundus*), жаба ставкова (*Pelophylax lessonae*), часничниця звичайна (*Pelobates fuscus*).

Клас плазуни налічує сім видів: вуж звичайний (*Natrix natrix*), мідянка звичайна (*Coronella austriaca*), полоз візерунковий (*Elaphe dione*), гадюка степова (*Vipera renardi*), ящірка прудка (*Lacerta agilis*), ящірка різнокольорова (*Eremias arguta*), черепаха болотяна (*Emys orbicularis*).

Птахи є найбільш численною групою хребетних тварин. На території громади гніздяться 73 види птахів. Із них 4 види занесені до Червоної книги України, 3 – до Європейського червоного списку, 73 – до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), 26 – до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), 16 – охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA).

В Стратегії не передбачено заходів які б могли негативно вплинути на рослинний та тваринний світ.

Природно-заповідний фонд

Згідно з інформацією наданою Департаментом екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації на території Слов'янської міської територіальної громади знаходиться 5 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 584,11 га, а саме:

регіональний ландшафтний парк «Слов'янський курорт» (далі – РЛП) площею 431,31 га;

гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Сліпне» площею 30,0 га (входить до складу РЛП);

гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Репне» площею 32,0 га (входить до складу РЛП);

орнітологічний заказник місцевого значення «Приозерний» площею 79,5 га (входить до складу РЛП);

ландшафтний заказник місцевого значення «Тернова балка» площею 152,8 га.

В межах Слов'янської міської територіальної громади частково знаходиться територія Oleksandrivs'ki lakes, UA0000277, яка входить до Смарагдової мережі. Загальна площа території становить 15200,90 га, з яких 14843,39 га розташовані в межах Донецької області.

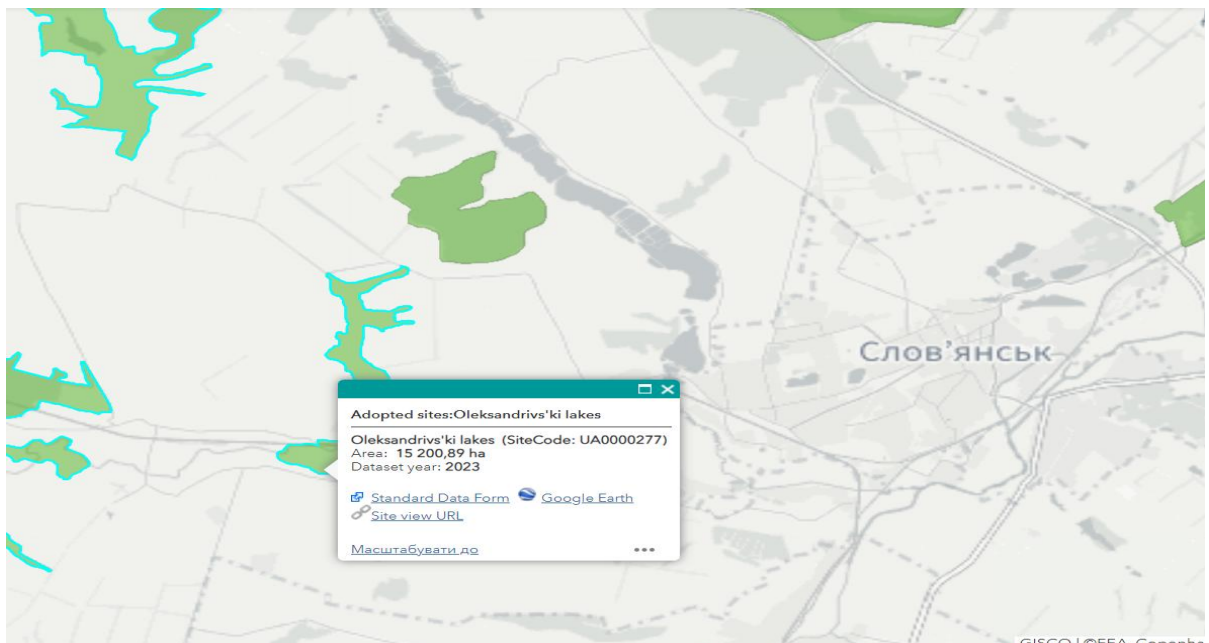

Рис.2 Викопіювання з публічної кадастрової карти

Заходи Стратегії не повинні спричинити негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та територію Смарагдової мережі.

Відходи

Руйнування будівель та споруд спричинені ракетно-артилерійськими обстрілами та бойовими діями, призводять до засмічення земель відходами від руйнувань на території житлової забудови населених пунктів громади, промислових підприємств та об'єктів інфраструктури, освітніх закладів та медичних установ. Також зросла кількість місць несанкціонованого розміщення побутових відходів на території Слов'янської міської територіальної громади.

Санітарне очищення території місць загального користування, в т.ч. ліквідація несанкціонованих звалищ та місць скупчення побутових відходів проводиться постійно. Вивезення побутових відходів здійснюється КП «АТП 052814» на регіональний полігон м. Краматорськ, КП «Донецький регіональний центр поводження з відходами». Збір побутових відходів у Слов'янській міській територіальній громаді здійснюється контейнерним та безконтейнерним методами.

Процент охоплення населення громади послугами зі збирання побутових відходів у 2025 році становив 100%.

На території громади відсутній діючий полігон побутових відходів. Відповідно до рішення Слов'янської міської ради від 24.12.2016 № 48-XIX-7 «Про закриття експлуатації полігону ТПВ м. Слов'янськ, вул. Цілинна» з 01.01.2017 припинено експлуатацію полігону ПВ, розташованого по вул. Цілинній у м. Слов'янську. Побутові відходи з території громади вивозяться для видалення на регіональний полігон ТПВ міста Краматорськ КП «Донецький регіональний центр поводження з відходами». Відповідно до форми звіту № 1-ТПВ, обсяг збирання та перевезення побутових та інших відходів з території громади на регіональний полігон ТПВ у 2025 році дорівнював 132208,0 м³ (22113,30 т).

На території громади сміттесортувальні, сміттепереробні станції відсутні. Станом на 01.08.2026 за інформацією Слов'янської міської військової адміністрації на території громади обліковується 24 несанкціонованих сміттєзвалища обсягом 532 м³, загальною площею 1011 м².

Відповідно до інформації, яка отримана від Слов'янської міської військової адміністрації щодо відходів, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 року № 1073, станом на 01.08.2026 року на території громади відповідною військовою адміністрацією обліковано 5998,18 т відходів від руйнувань.

Відходи від руйнувань, зокрема цегляний бій, використали для зворотної засипки воронки на території Слов'янської міської територіальної громади. Інші компоненти відходів від руйнувань (скло, деревина, пластмаса) транспортують від місця їх утворення до об'єктів поводження з відходами або місць тимчасового зберігання: Регіональний полігон ТПВ м. Краматорськ.

Стратегія не передбачає заходи спрямовані на вирішення проблем у сфері управління відходами Слов'янської міської територіальної громади.

Населення

Відповідно до інформації головного управління статистики у Донецькій області чисельність населення у регіоні має тенденцію до скорочення, що спричинено від'ємним природним приростом та особливо складними та небезпечними умовами проживання у прифронтових населених пунктах. Чисельність наявного населення по Краматорському району станом на 1 лютого 2022 року становила 542 652 осіб, а постійного – 538 790 осіб. Загальний приріст по району у січні 2022 року становив –(-719) осіб, у тому числі: природний приріст- (-753), міграційний приріст – 34. У січні 2022 року по Краматорському району кількість живонароджених склала 197 осіб, померлих -950.

В загальній структурі населення громади переважає міське населення, сконцентроване у місті Слов'янськ та селищах міського типу (селище Суханівка, селище Билбасівка, селище Мирне), решта населення громади відноситься до сільського (село Торець). Чисельність населення громади станом на 01.11.2025 року, відповідно до даних наданих Слов'янською міською військовою адміністрацією, становило 42287 осіб.

Протягом 2020-2025 років на території Слов'янської міської територіальної громади спостерігається тенденція до зменшення чисельності постійного населення. Показник загальної смертності є високим, що значною мірою зумовлено старінням населення та хворобами, які можуть бути пов'язані із забрудненням довкілля. Серед них слід виділити патології органів дихання (хронічний бронхіт, астму, туберкульоз), а також новоутворення, інфекційні хвороби та порушення системи кровообігу.

Станом на 01.10.2025 рік в КНП СМР «ЦПМСД Слов'янська» задекларовано 69 549 осіб, в т.ч. працездатного населення 39 117 осіб. Показник захворюваності склав 5048,4 (виявлено вперше за 9 місяців 2025 року 3682 випадків захворювань) на 100 тис. населення.

В структурі захворюваності за цей період перше місце також посідають хвороби системи кровообігу - показник становить 1124,3 (820 випадків), в т.ч. гіпертонічна хвороба (всі форми) - 1007,8 (735 випадків), ішемічна хвороба серця - 597,8 (436 випадків), цереброваскулярні хвороби - 97,3 (71 випадок). Друге та третє місце за чисельністю випадків посідають хвороби органів дихання (показник становить 1264,2, за рахунок гострих респіраторних захворювань) та хвороби ендокринної системи, розлади харчування, порушення обміну речовин - 341,4 (249 випадків), у т.ч. цукровий діабет - 261,9 (191 випадок).

За іншими класами хвороб показники захворюваності становлять: новоутворення - 91,9 на 100 тис. населення, деякі інфекційні та паразитарні хвороби - 83,6 на 100 тис. населення, хвороби крові, кровотворних органів і окремі порушення із залученням імунного механізму - 27,4 на 100 тис. населення, хвороби органів травлення - 318,1 на 100 тис. населення, хвороби нервової системи - 61,7 на 100 тис. населення, хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини - 290,7 на 100 тис. населення, хвороби сечостатевої системи - 113,8 на 100 тис. населення, травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин - 91,9 на 100 тис. населення.

У межах Слов'янської міської територіальної громади за 2025 рік показник загальної смертності склав 1424,6 на 100 тис. населення. У структурі смертності перше місце посідають хвороби системи кровообігу — показник становить 852,64 на 100 000 населення (593 особи), зокрема за рахунок ішемічної хвороби серця (всі форми) — 510 осіб (показник склав 788,49 на 100 тис. населення). На другому місці — злоякісні новоутворення з показником 169,66 (померло 118 осіб), на третьому — травми та отруєння: 57,51 на 100 тис. населення (40 осіб). Серед працездатного населення за кількістю випадків перше місце у структурі смертності посідають також хвороби системи кровообігу — показник становить 177,6 на 100 тис. населення (46 осіб), зокрема за рахунок ішемічної хвороби серця (всі форми) — 79,25. На другому місці — травми та отруєння з показником 66,47 (26 осіб), на третьому — злоякісні новоутворення — 53,69 (померла 21 особа). Медична допомога мешканцям Слов'янської міської територіальної громади та прилеглих територій, внутрішньо переміщеним та евакуйованим особам в умовах воєнного стану в Україні надається трьома комунальними некомерційними підприємствами охорони здоров'я, а саме: КНП СМР «Міська клінічна лікарня м. Слов'янська», КНП СМР «Стоматологічна поліклініка м. Слов'янська» та КНП СМР «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Слов'янська». Фінансування підприємств здійснюється за рахунок бюджету громади та коштів, отриманих від Національної служби здоров'я України за Програмою медичних гарантій. Зміна вікової структури населення, зниження якості та тривалості життя є наслідком багатьох економічних, соціальних та екологічних чинників, серед яких забруднення довкілля посідає вагоме місце. Високий рівень забруднення атмосферного повітря — один з основних факторів підвищення ризику захворюваності та смертності населення. *Заходи Стратегії спрямовані на покращення стану здоров'я та умов життя і діяльності населення Слов'янської міської територіальної громади.*

Аналіз поточного стану навколишнього середовища, в тому числі здоров'я населення, дозволив виявити основні проблеми, що стосуються території Слов'янської міської територіальної громади.

Для визначення найгостріших проблем та реальних можливих шляхів їх вирішення на рівні місцевої влади доцільно провести SWOT-аналіз:

SWOT-аналіз Слов'янської міської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Географічне положення та транспортний потенціал	
Вигідне розташування у північній частині Донецької області та ключова роль у системі розселення Краматорського агломераційного району.	Офіційний статус території активних бойових дій, що блокує класичне комерційне використання логістичного потенціалу.
Розташування на перетині важливих автомобільних шляхів державного та регіонального значення (М-03, Н-20).	Наявні пошкодження інженерно-транспортних споруд внаслідок обстрілів та постійна загроза нових прильотів.
Функціонування залізничної станції «Слов'янськ» як базової логістичної артерії для пасажирських, евакуаційних та	Вимушена зміна усталених маршрутів, руйнування мостів та критичне ускладнення міжрегіонального автосполучення.
	Вимушене скорочення інтенсивності

гуманітарних перевезень. Готовність наявної транспортної мережі до швидкої інтеграції в програми горизонтального відновлення із сусідніми територіями після стабілізації фронту.	цивільних пасажирських та комерційних вантажних перевезень порівняно з довоєнним часом. Неможливість залучення приватного капіталу в капітальну розбудову доріг у поточному безпековому режимі; тотальна залежність від держсубвенцій та міжнародних донорів.
1. Потужний природно-ресурсний та рекреаційний потенціал	
Наявність унікальних природних лікувальних ресурсів, зокрема мінеральних вод, солоних озер і лікувальних грязей. Історично сформований статус Слов'янська як відомого бальнеологічного курорту України та збережена впізнаваність курортного бренду громади. Значний природно-рекреаційний потенціал, представлений водоймами, лісовими масивами та іншими природними територіями. Наявність територій та об'єктів природно-заповідного фонду, що мають важливе природоохоронне та рекреаційне значення. Поєднання природних лікувальних ресурсів із наявним досвідом їх використання у санаторно-курортній та оздоровчій сфері. Збереження природно-ресурсної основи для відновлення рекреаційної, оздоровчої та реабілітаційної функцій громади за сприятливих безпекових умов.	Неможливість повноцінного використання природно-рекреаційного потенціалу через статус території активних бойових дій та безпекові обмеження. Припинення діяльності санаторно-курортного та туристично-рекреаційного комплексу в умовах воєнного стану. Пошкодження окремих об'єктів рекреаційної інфраструктури та природних територій унаслідок воєнних дій. Обмеження доступу до окремих природних і рекреаційних територій через наявні безпекові ризики. Недостатній рівень розвитку та потреба у відновленні й модернізації туристичної, рекреаційної та сервісної інфраструктури. Обмежені можливості залучення інвестицій і реалізації проєктів у рекреаційній та санаторно-курортній сфері в поточних безпекових умовах. Невикористання значної частини природних лікувальних ресурсів для оздоровлення та реабілітації населення в умовах воєнного стану.
3. Економічний і виробничий потенціал	
Збереження економічного та виробничого потенціалу громади, представленого промисловістю, аграрним сектором, сферою послуг і малим та середнім підприємництвом. Наявність промислових підприємств і сформованої виробничої бази, частина якої продовжує функціонувати в умовах воєнного стану. Наявність місцевої мінерально-сировинної бази та виробничих компетенцій	Значний негативний вплив воєнних дій на економічну активність громади, пошкодження та часткова втрата виробничих потужностей. Скорочення обсягів виробництва та припинення або обмеження діяльності частини суб'єктів господарювання. Порушення виробничо-логістичних зв'язків та ускладнення доступу підприємств до традиційних ринків збуту. Переміщення частини підприємств і

у керамічній, будівельній, машинобудівній, харчовій і переробній галузях. Збереження малого і середнього підприємництва та здатність суб'єктів господарювання адаптуватися до роботи в складних безпекових і економічних умовах. Наявність кадрового, підприємницького та виробничого досвіду, необхідного для підтримання економічної активності громади. Досвід взаємодії суб'єктів господарювання з органами влади, державними установами та міжнародними партнерами в межах програм підтримки й відновлення. Наявність економічної бази, яка за умови покращення безпекової ситуації може бути використана для відновлення виробництва, зайнятості та підприємницької активності.	кваліфікованих працівників до більш безпечних регіонів, що послаблює виробничий і кадровий потенціал громади. Обмежені можливості залучення приватних інвестицій, кредитних та інших фінансових ресурсів через високі безпекові ризики. Потреба у відновленні та модернізації пошкоджених і зношених виробничих потужностей за одночасної обмеженості фінансових ресурсів. Скорочення внутрішнього попиту та купівельної спроможності населення, що додатково стримує розвиток підприємництва й економічну активність.
4. Людський капітал та соціальна інфраструктура	
Збереження кадрового потенціалу громади та наявність кваліфікованих фахівців у ключових сферах життєдіяльності. Наявність мережі закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури та спорту, діяльність яких адаптована до наявних безпекових умов. Наявність закладів професійної та фахової передвищої освіти, що забезпечують потенціал для підготовки та збереження кваліфікованих кадрів. Накопичений досвід організації соціальної підтримки населення, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій в умовах воєнного стану. Здатність закладів соціальної сфери адаптувати форми надання послуг відповідно до безпекової ситуації та потреб населення. Високий рівень громадської згуртованості, взаємодопомоги,	Значне скорочення чисельності населення внаслідок воєнних дій і вимушеного переміщення мешканців. Відтік молоді та кваліфікованих фахівців, що спричиняє дефіцит кадрів в окремих сферах економіки та бюджетній сфері. Несприятливі демографічні тенденції, зокрема старіння населення та зменшення частки економічно активних мешканців. Пошкодження окремих об'єктів соціальної інфраструктури та суттєві обмеження їх повноцінного функціонування через безпекову ситуацію. Зростання навантаження на системи охорони здоров'я та соціального захисту, підвищення потреб населення у медичній, психологічній, соціальній допомозі та реабілітації. Обмежені можливості працевлаштування та нерівномірна доступність окремих освітніх, культурних, соціальних та інших послуг в умовах

волонтерської активності та готовності мешканців долучатися до підтримки й відновлення громади. Досвід реалізації соціальних і гуманітарних проєктів у співпраці з державними органами, громадськими та міжнародними партнерами.	активних бойових дій. Значна потреба у відновленні, оснащенні та адаптації соціальної інфраструктури до актуальних безпекових потреб за обмеженості власних фінансових ресурсів.
5. Екологічний потенціал та природна спадщина	
Значний природоохоронний потенціал громади та різноманітність природних екосистем і ландшафтів. Наявність об'єктів природно-заповідного фонду та територій, що мають важливе природоохоронне значення. Наявність лісових насаджень, водойм та інших природних територій, які виконують екологічні, захисні та рекреаційні функції. Високе біологічне різноманіття, у тому числі наявність рідкісних і охоронюваних видів рослинного та тваринного світу. Наявність природних територій, що формують основу екологічної мережі громади та сприяють збереженню природної спадщини. Наявний потенціал для здійснення природоохоронних заходів, екологічного моніторингу та залучення державної і міжнародної підтримки у сфері охорони довкілля.	Негативний вплив воєнних дій на стан природних екосистем, земельних і водних ресурсів та окремих природоохоронних територій. Обмежені можливості проведення повноцінного екологічного моніторингу, обстеження та природоохоронних заходів через безпекову ситуацію. Обмеження доступу до окремих природних територій та необхідність їх обстеження з урахуванням безпекових ризиків. Пошкодження окремих природних територій, зелених зон та природоохоронної і рекреаційної інфраструктури внаслідок воєнних дій. Недостатній рівень розвитку та технічного забезпечення систем екологічного моніторингу, управління відходами й інших складових екологічної інфраструктури. Потреба у відновленні окремих природних екосистем та зменшенні негативного впливу на водні, земельні й інші природні ресурси. Обмежені фінансові можливості громади для реалізації природоохоронних заходів і екологічного відновлення в умовах пріоритетності безпекових та першочергових потреб.
6. Потенціал післявоєнного відновлення та розвитку	
Наявність стратегічного бачення та визначених пріоритетів відновлення і розвитку громади з урахуванням актуальних безпекових умов. Накопичений досвід підготовки та реалізації проєктів відновлення, а також залучення зовнішніх ресурсів для вирішення першочергових потреб громади.	Безпосередня залежність можливостей і темпів відновлення громади від поточної безпекової ситуації. Значний обсяг пошкоджень житлової, комунальної, транспортної, соціальної та іншої інфраструктури внаслідок воєнних дій. Обмеженість власних фінансових ресурсів

Налагоджена співпраця з державними органами, міжнародними організаціями, благодійними фондами, донорами та іншими партнерами. Наявність сформованих проєктних напрацювань і визначених потреб у відновленні житлової, комунальної, соціальної та іншої інфраструктури. Збереження економічного, людського, природно-ресурсного та рекреаційного потенціалу як бази для подальшого відновлення громади. Наявність партнерських зв'язків з українськими та міжнародними громадами й організаціями та досвіду реалізації спільних ініціатив. Спроможність органів управління громади адаптувати діяльність до умов воєнного стану та координувати заходи, спрямовані на підтримання життєдіяльності й відновлення.	громади для реалізації необхідних відновлювальних та інфраструктурних заходів. Висока залежність реалізації проєктів від державного фінансування, міжнародної технічної та фінансової допомоги. Скорочення чисельності населення та кадрового потенціалу, що обмежує спроможність громади до реалізації масштабних відновлювальних заходів. Необхідність додаткового обстеження та підготовки окремих територій і об'єктів перед проведенням відновлювальних робіт з урахуванням безпекових обмежень. Обмежені можливості реалізації довгострокових інвестиційних і відновлювальних проєктів у період дії Стратегії через високий рівень безпекової та економічної невизначеності.
Можливості	Загрози
1. Вигідне географічне положення та транспортний потенціал	
Залучення державної та міжнародної підтримки для відновлення пошкодженої транспортної інфраструктури та забезпечення сталої транспортної доступності громади. Реалізація першочергових транспортних та інфраструктурних заходів у межах державних і міжнародних програм підтримки територій, що постраждали внаслідок воєнних дій. Підтримання та адаптація автомобільного сполучення і логістичних маршрутів відповідно до поточної безпекової ситуації та потреб громади. Розвиток міжмуніципального співробітництва із сусідніми громадами у сфері транспортного сполучення, логістики та забезпечення життєдіяльності населення. Використання вигідного географічного положення для збереження економічних і логістичних зв'язків громади з іншими	Продовження активних бойових дій та збереження високого рівня безпекових ризиків на території громади. Подальше пошкодження транспортної інфраструктури внаслідок воєнних дій та ускладнення її відновлення. Тривале збереження обмежень транспортного сполучення, логістичних маршрутів, пасажирських і вантажних перевезень. Недостатність або несвоєчасність державного та міжнародного фінансування заходів із відновлення транспортної інфраструктури. Подальше зростання вартості транспортних і логістичних послуг та відповідне збільшення витрат населення і суб'єктів господарювання. Зниження економічної та інвестиційної активності через тривалу безпекову

територіями України. Створення передумов для поступового відновлення транспортно-логістичного потенціалу громади у разі покращення безпекової ситуації.	невизначеність і транспортні обмеження. Подальше скорочення чисельності населення та економічної активності, що може призвести до зменшення потреби в перевезеннях і послаблення транспортно-логістичних зв'язків громади.
2. Потужний природно-ресурсний та рекреаційний потенціал	
Залучення державних та міжнародних інвестицій для відновлення санаторно-курортної, туристичної та рекреаційної інфраструктури. Участь у державних і міжнародних програмах охорони довкілля та збереження природної спадщини.	Продовження активних бойових дій та збереження безпекових обмежень, що унеможливають повноцінне використання природно-рекреаційного потенціалу громади. Подальше пошкодження природних територій, екосистем та об'єктів рекреаційної і санаторно-курортної інфраструктури внаслідок воєнних дій. Погіршення екологічного стану природних ресурсів та втрата частини їх рекреаційної й оздоровчої цінності. Тривале обмеження доступу до окремих природних і рекреаційних територій через безпекові ризики. Недостатність державного та міжнародного фінансування для збереження й відновлення природно-рекреаційного та санаторно-курортного потенціалу. Втрата кадрового та матеріально-технічного потенціалу санаторно-курортної і рекреаційної сфери внаслідок тривалого припинення її діяльності. Поступова втрата конкурентних переваг і впізнаваності громади як рекреаційного та оздоровчого центру в разі тривалого збереження безпекових обмежень.
3. Економічний і виробничий потенціал	
Участь у державних і міжнародних програмах підтримки економіки та територій, що постраждали внаслідок воєнних дій. Залучення грантових, кредитних та інших фінансових інструментів для підтримки діючих підприємств, малого і середнього бізнесу та самозайнятості населення. Залучення державної та міжнародної підтримки для збереження, відновлення і	Продовження активних бойових дій та високий рівень безпекових ризиків, що можуть призвести до подальших втрат економічного і виробничого потенціалу. Подальше пошкодження виробничої, інженерної та транспортної інфраструктури внаслідок воєнних дій.

модернізації виробничого потенціалу громади. Підтримка підприємницьких ініціатив, створення та збереження робочих місць відповідно до поточних потреб громади. Розширення співпраці місцевого бізнесу з державними установами, міжнародними організаціями, донорами та іншими партнерами. Використання попиту на товари, роботи та послуги місцевих підприємств, пов'язаного з поточним відновленням пошкодженої інфраструктури та забезпеченням життєдіяльності громади. Створення передумов для відновлення діяльності підприємств і виробничо-логістичних зв'язків у разі покращення безпекової ситуації.	Подальше переміщення підприємств, підприємців і кваліфікованих працівників до більш безпечних регіонів. Збереження логістичних обмежень, ускладненого доступу до ринків збуту та зростання вартості енергоресурсів, сировини і транспортних послуг. Недостатність державного, міжнародного та приватного фінансування для підтримки й відновлення економічної діяльності. Подальше скорочення чисельності населення, внутрішнього споживчого попиту та дефіцит кваліфікованої робочої сили. Погіршення загальнооекономічної ситуації та тривала безпекова невизначеність, що стримуватимуть ділову й інвестиційну активність у громаді.
---	--

4. Людський капітал та соціальна інфраструктура

Залучення державної та міжнародної підтримки для забезпечення доступності й безперервності освітніх, медичних, соціальних та інших базових послуг в умовах воєнного стану. Реалізація програм медичної, психологічної та соціальної підтримки й реабілітації населення, зокрема осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій. Розширення можливостей професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації відповідно до актуальних потреб ринку праці та кадрових потреб громади. Подальший розвиток дистанційних і цифрових форматів надання освітніх, соціальних, адміністративних та інших публічних послуг. Залучення державних, міжнародних і громадських організацій до підтримки вразливих категорій населення та реалізації соціальних і гуманітарних проєктів. Впровадження принципів безбар'єрності та інклюзивності під час відновлення й адаптації об'єктів соціальної	Продовження активних бойових дій та ризик подальшого пошкодження об'єктів соціальної інфраструктури. Подальше скорочення чисельності населення, вимушене переміщення мешканців та поглиблення несприятливих демографічних тенденцій. Відтік молоді та кваліфікованих фахівців, посилення дефіциту педагогічних, медичних та інших необхідних громаді кадрів. Зростання потреб населення у медичній, психологічній, соціальній допомозі та реабілітації внаслідок тривалого впливу війни. Погіршення ситуації на ринку праці, скорочення можливостей зайнятості та збільшення кількості населення, яке потребує соціальної підтримки. Недостатність державного та міжнародного фінансування для підтримання, відновлення й адаптації соціальної інфраструктури до актуальних потреб. Тривале збереження безпекової невизначеності, що обмежуватиме можливості повернення мешканців та
--	---

інфраструктури. Підтримка громадських, волонтерських і місцевих ініціатив, спрямованих на посилення соціальної згуртованості та стійкості громади.	збереження людського капіталу громади.
5. Екологічний потенціал та природна спадщина	
Залучення державного та міжнародного фінансування для ліквідації екологічних наслідків воєнних дій та відновлення пошкоджених природних територій. Участь у державних і міжнародних природоохоронних програмах та проєктах, спрямованих на збереження природної спадщини і біорізноманіття. Залучення партнерських, наукових та профільних організацій до оцінки стану довкілля, екологічного моніторингу та підготовки заходів із його відновлення. Впровадження сучасних підходів і технологій екологічного моніторингу, управління відходами та раціонального використання природних ресурсів. Реалізація заходів із збереження та поступового відновлення лісових насаджень, водних об'єктів, зелених зон та інших природних екосистем відповідно до безпекових умов. Врахування принципів екологічної безпеки, енергоефективності та «зеленої» відбудови під час реалізації першочергових відновлювальних заходів. Посилення екологічної освіти та інформування населення щодо охорони довкілля, безпечного природокористування і збереження природної спадщини.	Продовження активних бойових дій та подальший негативний вплив на природні екосистеми, біорізноманіття і природні ресурси громади. Ризик забруднення земельних і водних ресурсів та інших компонентів довкілля внаслідок воєнних дій. Підвищення ризику виникнення пожеж та інших надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру. Тривале обмеження доступу до окремих природних територій, що ускладнює їх обстеження, моніторинг, охорону та відновлення. Недостатність фінансових ресурсів та можливе відтермінування реалізації державних і міжнародних природоохоронних програм через пріоритетність безпекових і першочергових потреб. Подальше погіршення стану природних комплексів та ризик втрати окремих цінних екосистем і місць існування рідкісних видів. Зростання екологічного і техногенного навантаження під час проведення відновлювальних робіт без належного дотримання природоохоронних вимог.
6. Потенціал післявоєнного відновлення та розвитку	
Участь громади у державних програмах відновлення та підтримки територій, що постраждали внаслідок збройної агресії. Залучення міжнародної технічної допомоги, грантових та інших зовнішніх	Продовження активних бойових дій та збереження високого рівня безпекових ризиків, що можуть унеможливлювати або відтермінувати реалізацію заходів з відновлення. Подальше пошкодження житлової,

ресурсів для реалізації першочергових проєктів відновлення і забезпечення життєдіяльності громади. Розширення співпраці з міжнародними організаціями, громадами-партнерами, благодійними фондами та іншими інституціями у сфері відновлення. Підготовка та актуалізація проєктів відновлення житлової, комунальної, соціальної, транспортної та іншої інфраструктури відповідно до поточних потреб і безпекової ситуації. Впровадження під час відновлення сучасних підходів до безпеки, енергоефективності, безбар'єрності, цифровізації та екологічної стійкості. Залучення бізнесу та громадськості до планування й реалізації заходів з відновлення, підтримки економічної активності та створення робочих місць. Формування передумов для повернення мешканців, відновлення економічної активності та подальшого сталого розвитку громади у разі покращення безпекової ситуації.	комунальної, соціальної, транспортної, виробничої та іншої інфраструктури внаслідок воєнних дій. Недостатність або несвоєчасність державного та міжнародного фінансування для реалізації першочергових заходів і проєктів відновлення. Подальше скорочення чисельності населення, відтік кваліфікованих кадрів та дефіцит трудових ресурсів, необхідних для забезпечення життєдіяльності й відновлення громади. Низька інвестиційна активність приватного сектору в умовах тривалої безпекової та економічної невизначеності. Зростання вартості матеріалів, обладнання та робіт, що може призвести до збільшення вартості й строків реалізації відновлювальних проєктів. Посилення конкуренції між громадами за державні, міжнародні, інвестиційні та людські ресурси, необхідні для відновлення і розвитку.
---	---

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення документу державного планування з урахуванням місцевих особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних коротко- та довгострокових управлінських рішень.

Відмова від затвердження документу державного планування залишає невирішеною проблеми з покращення рівня безпеки і добробуту громадян; високого ступеня зносу систем житлово-комунального господарства та житлового фонду. Якщо документ державного планування не буде затверджений, слід очікувати погіршення екологічного стану довкілля, якості життя та стану здоров'я населення Слов'янської міської територіальної громади.

3. Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

На основі аналізу завдань оперативних цілей Стратегії можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу від реалізації завдань Стратегії:

клімат – негативні наслідки не очікуються;

атмосферне повітря – негативні наслідки відсутні;

водні ресурси – негативні наслідки не очікуються;

відходи – негативні наслідки не очікуються;

земельні ресурси – негативні наслідки не очікуються;

біорізноманіття – негативні наслідки відсутні;

культурна спадщина – негативні наслідки не очікуються;

об'єкти природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі – негативні наслідки не очікуються;

населення та інфраструктура – позитивні наслідки:

забезпечення захисту населення шляхом розвитку системи цивільного захисту, укриттів, оповіщення та організації евакуаційних заходів;

забезпечення доступності освітніх, медичних, спортивних та культурних послуг для населення з урахуванням безпекових викликів;

відновлення та модернізація об'єктів критичної інженерної і транспортної інфраструктури громади із застосуванням сучасних технологій та принципів стійкості до безпекових ризиків;

відновлення житлового фонду та забезпечення житлом населення, яке постраждало внаслідок збройної агресії, із дотриманням принципів доступності, інклюзивності та енергоефективності;

екологічне управління та моніторинг – негативні наслідки відсутні;

Основні завдання Стратегії націлені на: принципи життєстійкості, безпеки, інклюзії, екологічної спроможності, прозорості врядування та людиноцентризму. Стратегічний фокус громади спрямовано на захист населення, відновлення інфраструктурного комплексу на засадах інноваційності, капіталізацію людського потенціалу, підтримку бізнес-середовища, ефективне управління природно-рекреаційними ресурсами, а також на консолідацію громади та зміцнення локальної ідентичності.

Виникнення нових екологічних проблем, в тому числі ризиків впливу на здоров'я населення, в разі реалізації заходів Стратегії не передбачається.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Екологічна ситуація на території громади характеризується відносною стабільністю показників, однак виникло багато проблем, які потребують вирішення.

Однією з найважливіших екологічних проблем Слов'янської міської територіальної громади є *забруднення атмосферного повітря*. Результати спостережень стану атмосферного повітря на території Слов'янської міської територіальної громади вказують, що на частині територій, незважаючи на обмеження, пов'язані з дією військового стану, зберігаються підвищені рівні забруднення, які обумовлені надходженням забруднюючих речовин в атмосферне повітря в основному внаслідок ведення активних бойових дій.

Існує проблема у сфері *управління відходами*, зокрема відповідно до інформації, яка отримана від Слов'янської міської військової адміністрації станом на станом на 01.08.2026 року на території громади обліковано 5998,18 т відходів від руйнувань, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків.

Крім того, високий рівень зносу систем водопостачання та водовідведення, в свою чергу, призводить до неекономного використання ресурсу та спричиняє загрозу *забруднення компонентів природи*.

Російська збройна агресія на сході України призвела до серйозних екологічних наслідків і у межах Слов'янської міської територіальної громади, які спричинили *погіршення стану підземних вод і водойм; затоплення площ і просідання ґрунту; погіршення стану ґрунтів; несанкціоноване розміщення відходів руйнувань; пошкодження або знищення об'єктів природно-заповідного фонду*. Все це, в свою чергу, прямо чи опосередковано є чинниками негативного впливу на *стан здоров'я та умови життя населення* громади.

Масштаби екологічних проблем громади не дають змоги говорити про загрозу *зміни клімату чи мікроклімату*, але негативний вплив на стан атмосферного повітря здійснюється.

В процесі реалізації Стратегії передбачено ряд заходів, спрямованих на зменшення прояву негативного впливу на навколишнє середовище і вирішення екологічних проблем локального характеру.

Негативний *вплив на здоров'я населення* від впровадження заходів документа державного планування не очікується.

У Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі *об'єкти природно-заповідного фонду*.

5.Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

При проведенні стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розглядались можливі шляхи вирішення екологічних проблем громади, що забезпечать досягнення цілей державної екологічної політики.

Цілі Стратегії повинні кореспондуватися із стратегічними цілями з охорони довкілля та охорони здоров'я населення, реалізовуватимуться відповідно до: Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Закону України «Про тваринний світ», Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року;

Національного плану управління відходами до 2033 року, Плану управління річковим басейном Дону на 2025-2030 роки;

Паризької угоди, ратифікованої Законом України № 1469 від 14 липня 2016 року, та Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, Директиви 2009/147/ЄС про охорону диких птахів, Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря, Директиви 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, зі змінами й доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) №1882/2003 і Регламентом (ЄС) № 596/2009.

Таблиця 5

Екологічні проблеми	Цілі екологічної політики	Шляхи вирішення	Врахування в Стратегії
Забруднення атмосферного повітря	чисте атмосферне повітря	скорочення викидів у атмосферне повітря від автотранспорту, промислових підприємств, від комунальних підприємств (котельні тепло-енергопостачання)	не враховано
Забруднення вод	якісні водні ресурси	модернізація та відновлення мереж водопостачання та водовідведення; забезпечення доступності питної води шляхом центрального водопостачання в населених пунктах	частково враховано
Накопичення твердих побутових відходів	запроваджена система управління відходами	стале управління відходами, у тому числі тими, що утворилися у зв'язку з руйнуваннями внаслідок бойових дій;	не враховано
Забруднення ґрунтів	Невиснажені родючі ґрунти	дотримання правил агрокультури; запобігання забрудненню земель будівельними матеріалами, склом, проникненню у ґрунт речовин, що змінюють природну концентрацію хімічних елементів та перевищують норму, сприяють	часково враховано

		розмноженню організмів небезпечних для людини, забруднюють геологічне середовище; перед проведенням будь-яких робіт, пов'язаних з впливом на земельні ресурси будуть проведені вишукувальні роботи, в результаті яких визначиться необхідність зняття родючого шару ґрунту; реконструкція краплинного зрошення; здійснення заходів з контролю за використанням та охороною земель;	
Зменшення біологічного та ландшафтного різноманіття	відновлене біологічне та ландшафтне різноманіття	покращення фітосанітарного стану; підвищення екологічної культури і управління;	не враховано
Ризик виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру	запроваджена система попередження надзвичайних ситуацій	попередження надзвичайних ситуацій;	враховано

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що цілі Стратегії відповідають цілям екологічної політики, встановленими на міжнародному, національному та регіональному рівнях, враховує більшість з них і пропонує ряд заходів, спрямованих на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямках співробітництва, наприклад, таких як зміна клімату, охорона озонного шару та інших, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проєкту Стратегії, що є документом місцевого рівня.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Ймовірні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації Стратегії зведені в таблиці 6.

Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Стратегії

Таблиця 6

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	

2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	
3. Погіршення якості атмосферного повітря			●	
4. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
<i>Водні ресурси</i>				
5. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
6. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населення			●	
7. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	+
8. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			●	
9. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			●	
10. Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	+
<i>Відходи</i>				
11. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			●	
12. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			●	
13. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			●	
14. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			●	
<i>Земельні ресурси</i>				
15. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			●	
16. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			●	
17. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			●	
18. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями громади			●	
<i>Біорізноманіття та рекреаційні зони</i>				
19. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, небезпечна діяльність на їх території тощо)			●	
20. Зміни у кількості видів рослин або			●	

тварин, їхній чисельності або територіальному представництві				
21. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			●	
<i>Рекреаційні зони та культурна спадщина</i>				
22. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			●	
23. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			●	
24. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			●	
<i>Населення та інфраструктура</i>				
25. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему			●	
26. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			●	
27. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			●	
28. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			●	+
<i>Екологічне управління та моніторинг</i>				
29. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			●	
30. Погіршення екологічного моніторингу			●	
31. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			●	
32. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			●	
<i>Інше</i>				
33. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			●	
34. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			●	
35. Суттєве порушення якості природного середовища			●	

На основі оцінок, представлених в таблиці 6, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії:

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації Стратегії не передбачаються заходи, наслідки яких можуть призвести до суттєвого збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.

Вплив на водні ресурси. Стратегія не передбачає заходів спрямованих на збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води, тому реалізація Стратегії не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Відходи. В результаті реалізації Стратегії не передбачаються заходи, наслідки яких можуть призвести до збільшення обсягів відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації Стратегії не передбачається змін у рельєфі, поява таких загроз, як зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Перед проведенням будь-яких робіт, пов'язаних з впливом на земельні ресурси, будуть проведені вишукувальні роботи, в результаті яких визначиться необхідність зняття родючого шару ґрунту (за наявності) або відсутність такої необхідності.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В Стратегії не передбачається реалізація заходів, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Не передбачається змін у кількості видів рослин або тварин, їхньої чисельності або територіальному представництві, порушень або деградації середовищ існування диких видів тварин.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація Стратегії не має призвести до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Цілі Стратегії не передбачають появу нових ризиків для здоров'я населення громади.

Екологічне управління, моніторинг. Стратегія не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, не очікується. В межах території Слов'янської міської територіальної громади при дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Стратегії не очікується, оскільки відсутні причини, які призводять до їх зміни. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, також відсутні.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компонента - відсутні.

Таким чином, реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація завдань несе позитивні наслідки і може призвести до покращення життя населення громади.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зумовлених реалізацією документа державного планування

Реалізація проєкту Стратегії потребує виконання заходів, що стосуються захисту населення, відновлення інфраструктурного комплексу на засадах інноваційності, капіталізацію людського потенціалу, підтримку бізнес-середовища, ефективне управління природно-рекреаційними ресурсами, а також на консолідацію громади та зміцнення локальної ідентичності.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних (за наявності) наслідків реалізації проєкту Стратегії, можна виділити:

утримання, ремонт та очищення зливових каналізаційних, дренажних систем і колодязів населених пунктів;

удосконалення системи роздільного збору ПВ;

ліквідація малих несанкціонованих звалищ побутових відходів;

утримання зелених насаджень, збереження ландшафтного та біотичного різноманіття.

Виконання заходів Стратегії не має спричинити негативний вплив на складові довкілля та може мати позитивний вплив на умови життя та стан здоров'я населення.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Стратегію розроблено на короткостроковий період. Цілі Стратегії узгоджені з стратегічними цілями вищезазначених документів державного планування різних рівнів.

Реалізація Стратегії передбачає виконання важливих завдань — подолання наслідків військових дій, налагодження базових умов життя з обов'язковим відновленням критичних об'єктів, житлового фонду, соціальних послуг і безпекового середовища за умови раціонального використання природних ресурсів.

Цілі Стратегії спрямовані на дотримання екологічних стандартів. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації заходів Стратегії вказує на те, що дана діяльність позитивно вплине на стан водних об'єктів, земельних ресурсів.

При «базовому сценарії», тобто за умови затвердження проєкту Стратегії, очікується позитивний вплив на довкілля. При «нульовому сценарії», якщо Стратегія не буде затверджена, вплив на довкілля буде більш масштабним ймовірно з негативними наслідками (негативний вплив від зношених мереж на компоненти природи, погіршення санітарно-екологічної ситуації). Найсприятливішим варіантом буде затвердження Стратегії.

Стратегія розглядає три сценарії розвитку громади:

Базовий (інерційний) сценарій

Передбачає поступове функціонування громади в умовах збереження існуючих тенденцій розвитку та безпекових викликів. Відновлення інфраструктури здійснюється переважно за рахунок державних програм та міжнародної технічної допомоги. Економічна активність поступово відновлюється, однак темпи залучення інвестицій залишаються обмеженими через близькість до зони бойових дій. Основна увага приділяється забезпеченню життєдіяльності громади, підтримці комунальної інфраструктури, соціальних послуг та підприємництва.

Оптимістичний сценарій

Передбачає суттєве покращення безпекової ситуації, активне післявоєнне відновлення та реалізацію масштабних інвестиційних проєктів. Громада стає одним із центрів економічного відновлення Донеччини, активно залучає міжнародні фінансові ресурси, розвиває сучасне виробництво, логістику, сферу послуг, інноваційне підприємництво та людський капітал. Відновлюється транспортне сполучення, реалізуються проєкти модернізації інженерної інфраструктури, цифровізації, енергоефективності, створюються нові робочі місця та умови для повернення населення.

Песимістичний сценарій

Передбачає тривале збереження або погіршення безпекової ситуації, продовження активних бойових дій чи їх ескалацію, що істотно обмежує можливості соціально-економічного розвитку громади. За таких умов відкладається реалізація значної частини інвестиційних проєктів, знижується ділова активність, поглиблюються міграційні процеси та дефіцит трудових ресурсів, зростає навантаження на систему життєзабезпечення.

З урахуванням державної політики щодо післявоєнного відновлення України, потенціалу громади, наявних конкурентних переваг, очікувань мешканців і бізнесу, а також можливостей залучення міжнародної технічної допомоги, ***основою Стратегії визначено базовий сценарій розвитку.***

Оскільки Стратегія повинна ґрунтуватися на узагальнених пріоритетних завданнях і заходах у сфері охорони довкілля, а також містити основні напрямки розвитку на наступний період, *виправданими альтернативами* за умовами незатвердження Стратегії є виключне впровадження місцевих цільових програм.

Альтернатива 1. «Програма економічного та соціального розвитку Слов'янської міської територіальної громади»

Альтернатива 2. Цільові програми.

Проте вони мають формуватися на основі аналізу місцевих проблем та особливостей громади, а також пропонувати шляхи їх розв'язання через впровадження конкретних заходів.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов. Також було проаналізовано статистичну інформацію надану відповідними установами, що здійснюють свою діяльність у сфері захисту довкілля та охорони навколишнього природного середовища.

У процесі підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки виникли ускладнення пов'язані з відсутністю повної актуальної статистичної інформації щодо стану атмосферного повітря та видів захворювань населення у розрізі громади.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення

Значущі наслідки для довкілля, зокрема для здоров'я населення, необхідно відстежувати під час реалізації заходів Стратегії. Це дозволить вчасно виявити непередбачені несприятливі чинники та вжити заходів щодо їх усунення. Моніторинг здійснюється з метою оцінки наслідків виконання документа державного планування, забезпечення заходів із запобігання чи зменшення негативного впливу, а також для оперативного реагування у разі виявлення ризиків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Моніторинг базується на розгляді цільових показників та аналізі досягнення запланованих результатів. Перелік запропонованих для даної Стратегії *цільових екологічних показників*:

«Нейтральний результат» (співвідношення значення показника року впровадження Стратегії до його значення у попередньому році, у %, = 100%) або «Позитивний результат» (співвідношення значення показника року впровадження Стратегії до його значення у попередньому році, у %, < 100).

Ключові індикатори та показники здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії

Таблиця 7

	Назва індикатора	Екологічні показники	Одиниці виміру	Джерело даних
1	Забруднення атмосферного повітря	викиди в атмосферу від стаціонарних та пересувних джерел	т. на рік	«Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»
2	Зміна клімату	викиди найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, діоксид азоту та сірки) в атмосферне повітря	мг/м ³	Донецький регіональний центр з гідрометеорології
3	Забруднення водних ресурсів	стан поверхневих водойм (перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин)	мг/дм ³	Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів
		якість питної води з централізованих джерел водопостачання (кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання, що не відповідають санітарним нормам),	од	«Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»
		обсяги скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти (каналізаційну	м ³ /рік	Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів

		мережу)		
4	Стан ґрунтів	якість ґрунтів (перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин)	мг/кг	«Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»
		перевищення показників за санітарно-хімічними дослідженнями та мікробіологічними дослідженнями (кількість проб якості ґрунтів, що не відповідають санітарним нормам)	од	«Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»
5	Зміни стану здоров'я	природний приріст,	осіб	Дані органів місцевого самоврядування
		скорочення	осіб	Дані органів місцевого самоврядування
		захворюваність	осіб	Дані органів місцевого самоврядування
		смертність	осіб	Дані органів місцевого самоврядування

У процесі проведення моніторингу рекомендується особливу увагу приділити: *порівнянню фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками* на території громади, *порівнянню захворюваності населення з минулорічними показниками*. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Стратегії.

Відповідно до ст.17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» *замовник* у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та, у разі виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення.

Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення будуть *виконуватись в міру можливостей* громади.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Враховуючи географічне місце розташування Слов'янської міської територіальної громади на значній відстані від межі сусідніх держав ймовірні транскордонні наслідки на довкілля та здоров'я населення відсутні.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Стратегію розвитку Слов'янської міської територіальної громади до 2027 року та План заходів з її реалізації сформовано з урахуванням наслідків повномасштабної збройної агресії, сучасних безпекових викликів та необхідності створення умов для сталого післявоєнного відновлення. Реалізація цих документів спрямована на забезпечення безпеки населення, зміцнення спроможності місцевого самоврядування, збереження людського потенціалу, відновлення економічної активності та модернізацію інфраструктури із застосуванням сучасних технологій і принципів сталого розвитку. Пріоритетом Стратегії є формування ефективної системи управління, здатної працювати в умовах тривалих безпекових ризиків, швидко реагувати на кризові ситуації та забезпечувати безперервне надання якісних публічних послуг.

У процесі розроблення Стратегії було розглянуто три можливі сценарії розвитку громади: песимістичний, базовий (інерційний) та оптимістичний.

З урахуванням державної політики щодо післявоєнного відновлення України, потенціалу громади, наявних конкурентних переваг, очікувань мешканців і бізнесу, а також можливостей залучення міжнародної технічної допомоги, **основою Стратегії визначено базовий сценарій розвитку.**

Досягнення стратегічного бачення Слов'янської міської територіальної громади забезпечуватиметься через реалізацію взаємопов'язаних стратегічних та оперативних цілей, спрямованих на формування безпечної, економічно спроможної, соціально згуртованої та конкурентоспроможної громади.

Перелік стратегічних цілей Слов'янської міської територіальної громади

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3
Ефективне управління громадою в умовах безпекових, гуманітарних та екологічних викликів.	Збереження та розвиток людського капіталу, зміцнення соціальної згуртованості та підвищення якості життя населення.	Стабілізація та розвиток економіки громади як основа післявоєнного відновлення та сталого розвитку.

Розробка Стратегії здійснювалася з урахуванням положень *Державної стратегії регіонального розвитку України та Стратегії розвитку Донецької області*, що сприяє його відповідності національним і регіональним пріоритетам та створює можливості для залучення державної й міжнародної підтримки.

Під час аналізу та оцінки поточного стану навколишнього середовища були використані наявні статистичні дані, а також офіційна інформація обласних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я. Поточний екологічний стан території громади важко оцінити. Руйнування об'єктів інфраструктури й житлової забудови, відсутність можливості належного управління побутовими відходами та утворення несанкціонованих звалищ

будівельного сміття — усе це у комплексі створює загрозу навколишньому середовищу.

Щодо ризиків впливу на здоров'я населення, які могли б з'явитися в результаті впровадження заходів документа державного планування то вони не очікуються.

У Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

Реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Виконання Стратегії буде мати позитивний вплив на стан здоров'я та умови проживання населення.

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Виправданими альтернативами за умовами незатвердження Стратегії є виключне затвердження окремих місцевих цільових програм.

Враховуючи географічне положення громади ймовірні транскордонні наслідки на довкілля, у тому числі для здоров'я населення відсутні.

З огляду на вищезазначене можна стверджувати, що в цілому Стратегію розроблено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля. Реалізація Стратегії спрямована на створення сприятливих та безпечних умов проживання населення.

Стратегія розвитку Слов'янської міської територіальної громади до 2027 року є документом, який враховує спільні інтереси та бачення поступального розвитку всієї громади та зорієнтований на забезпечення покращення рівня життя її мешканців.

Т.в.о. директора
ДП «Східноукраїнський
екологічний інститут»

Олексій КИРИЦЯ

Начальник проектного відділу
ДП «Східноукраїнський
екологічний інститут», експерт
з частини захисту навколишнього природного
середовища і санітарно-епідеміологічного
благополуччя

Наталя ПАНКОВСЬКА

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.
2. Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
3. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b99.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296. – Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.pdf.
5. Національна Стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р.
6. Міністерство розвитку громад та територій України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0380-25#Text>
7. Державна служба статистики – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
8. The Emerald Network Viewer – Режим доступу: <https://emerald.eea.europa.eu/>
9. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посіб. К.: Проект РЕОП, 2015. – 95 с.
10. Карамушка В. І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проекту діяльність): практичний посіб. К.: К.І.С., 2012. – 138 с.
11. Смарагдова мережа Донецької області, Харків, 2018, 103 с.
12. Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року.
13. Екологічний паспорт Донецької області за 2024 рік, 234 с.
14. Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2024 році, 183 с.